

Edukacja STEAM.
Przykłady dobrych praktyk w województwie świętokrzyskim

Rok szkolny 2024/2025

Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach

Folder powstał w ramach projektu „STEAM-owa szkoła 2024/2025” realizowanego przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach.

Zespół realizujący projekt:
Mariola Kosztołowicz – kierownik projektu, nauczyciel konsultant ŚCDN
Ewa Kwiecień – nauczyciel konsultant ŚCDN
Małgorzata Grzegorczyk – nauczyciel konsultant ŚCDN

Opracowanie: Mariola Kosztołowicz

Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Kielcach
Pracownia Przedmiotów Ścisłych
Kielce, 2025

Projekt STEAM-owa szkoła 2024/2025

Cel główny

- Kształtowanie u uczniów kompetencji przyszłości ważnych dla funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie oraz rozwijanie kompetencji metodycznych nauczycieli niezbędnych do wdrażania edukacji STEAM-owej oraz realizacji założeń programu Klubu Młodych Odkrywców.

Cele szczegółowe

- Promowanie edukacji STEAM-owej w szkołach i przedszkolach, jako metody kształcenia uczniów w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, sztuki i matematyki.
- Przygotowanie nauczycieli do realizacji STEAM-owych zajęć i STEAM-owych projektów badawczych.
- Rozwijanie u nauczycieli uczestniczących w projekcie kompetencji metodycznych w zakresie rozbudzania u uczniów ciekawości poznawczej, zwiększenia zainteresowania nauką, poznawania technologii, rozwijania kompetencji niezbędnych w najbliższej przyszłości, m.in. efektywnej komunikacji, współdziałania w grupie, generowania pomysłów, identyfikacji i rozwiązywania problemów, w tym problemów dotyczących wyzwań współczesnego świata oraz radzenia sobie z wyzwaniami w społeczeństwie informacyjnym.
- Rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie kompetencji przyszłości, w tym współdziałania w grupie, eksperymentowania, dociekania i poszukiwania rozwiązań problemów oraz publicznego prezentowania rezultatów swoich działań.
- Dzielenie się wiedzą i wymiana doświadczeń w zakresie stosowania i rozwijania metod nauczania i uczenia się inspirowanych nauką.
- Pozyskanie nowych opiekunów KMO oraz zwiększenie aktywności KMO w województwie świętokrzyskim.

Założenie programowe projektu

Podczas realizacji projektów edukacyjnych zgodnych z ideą STEAM uczniowie eksperymentują, czyli zdobywają wiedzę na polu własnych doświadczeń, obserwacji i poszukiwań.

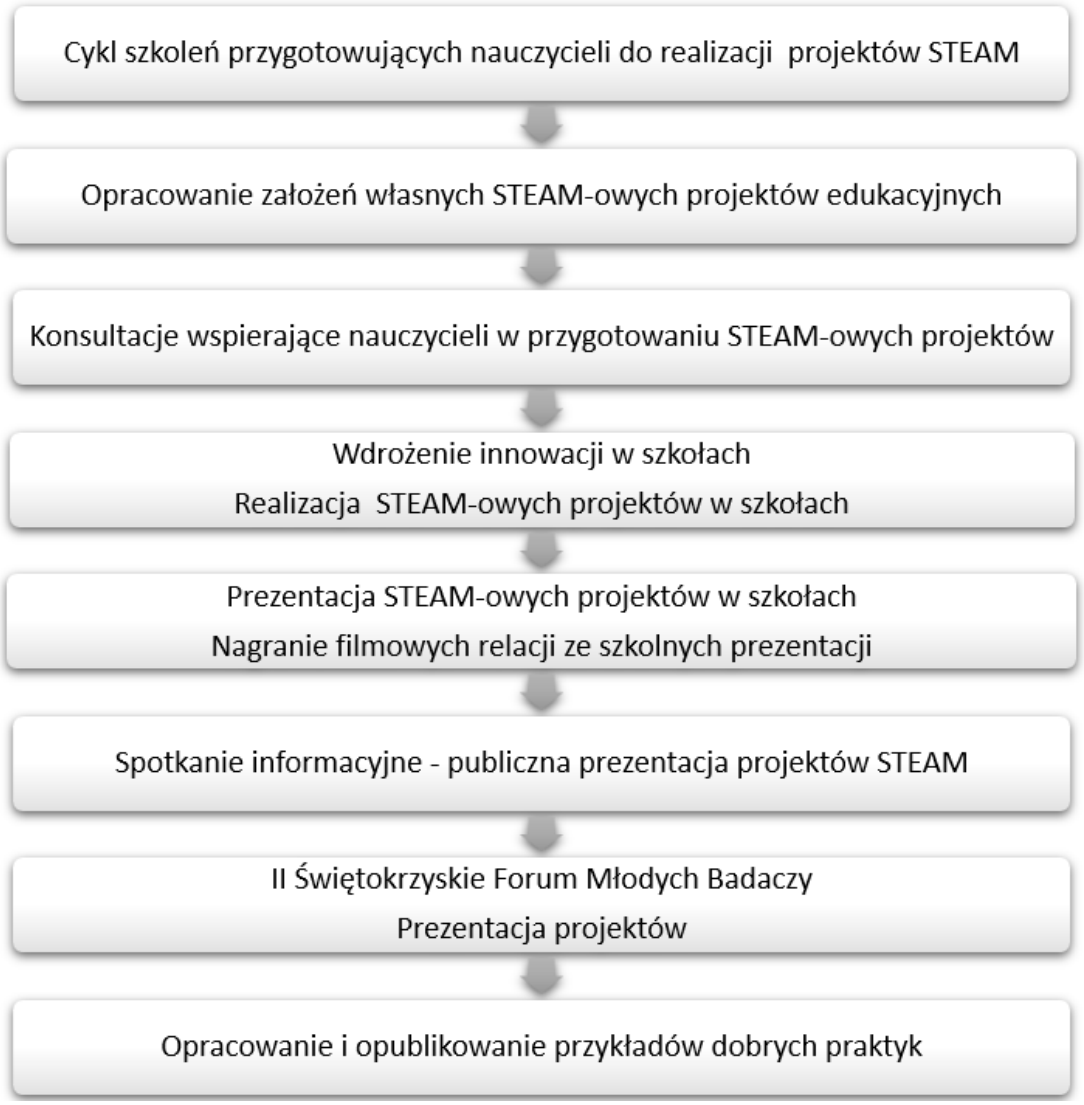
Efekty realizacji projektu

- Nauczyciele zostali przygotowani do prowadzenia w swoich szkołach uczniowskich STEAM-owych projektów badawczych oraz prowadzenia STEAM-owych zajęć.
- Nauczyciele uczestniczący w projekcie „STEAM-owa szkoła 2024/2025” opracowali autorskie scenariusze STEAM-owych projektów.
- W każdej szkole, z której nauczyciele uczestniczyli w projekcie zrealizowany został co najmniej jeden STEAM-owy projekt.
- Zespoły uczniowskie zaprezentowały efekty realizacji STEAM-owych projektów w swoich macierzystych szkołach. Odbiorcami szkolnych prezentacji byli inni uczniowie szkół, nauczyciele i rodzice.
- Zespoły uczniowskie zaprezentowały swoje projekty na II Świętokrzyskim Forum Młodych Badaczy, które odbyło się na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach. Odbiorcami Forum

byli dyrektorzy i nauczyciele województwa świętokrzyskiego, rodzice i przedstawiciele samorządów.

- Zostały opracowane i upublicznione przykłady dobrych praktyk w zakresie edukacji STEAM-owej.
- Wzrost u przeszkolonych nauczycieli umiejętności metodycznych związanych z rozwijaniem u uczniów kompetencji niezbędnych w najbliższej przyszłości, m. in. efektywnej komunikacji, generowania pomysłów, identyfikacji i rozwiązywania problemów współczesnego świata i społeczeństwa informacyjnego oraz radzenia sobie z wyzwaniami.
- Wzrost umiejętności uczniów w zakresie kompetencji przyszłości, w tym współdziałania w grupie, eksperymentowania, dociekania i poszukiwania rozwiązań problemów oraz publicznego prezentowania rezultatów swoich działań.
- Nauczyciele, którzy ukończyli cykl szkoleniowy, opracowali scenariusz własnego STEAM-owego projektu oraz zrealizowali w szkole STEAM-owy projekt według przygotowanego scenariusza otrzymali *Dyplom STEAM-owego Nauczyciela 2025*.
- Każdy uczeń biorący aktywny udział w realizacji STEAM-owego projektu otrzymał *Dyplom STEAM-owego Ucznia 2025.*
- Każda szkoła, w której został zrealizowany co najmniej jeden STEAM-owy projekt edukacyjny zakończony szkolną prezentacją otrzymała *Dyplom STEAM-owej Szkoły 2025*.

Ogólny schemat realizacji projektu:

II Świętokrzyskie Forum Młodych Badaczy
22 maja 2025 r.

Zbuduj swój własny mikroskop: śladami Roberta Hook'a

Szkoła Podstawowa im. Ks. Piotra Ściegiennego w Bilczy
Karina Banasik – edukacja wczesnoszkolna

Cele projektu

- Poznanie postaci Roberta Hooke'a.
- Poznanie soczewek, ich rodzajów i własności oraz zasady działania mikroskopu.
- Zbudowanie modelu mikroskopu wg. pomysłu Roberta Hooke'a.
- Przygotowanie własnych preparatów do obserwacji mikroskopowych.
- Porównanie obserwacji prowadzonych za pomocą ludzkiego oka, lupy, własnoręcznie zbudowanego mikroskopu i mikroskopu szkolnego.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Przyroda ożywiona i nieożywiona. ▪ Przykłady insektów i stawonogów. ▪ Soczewki, ich rodzaje i własności. Przykłady zastosowania soczewek. ▪ Codzienna higiena. Choroby brudnych rąk. ▪ Przygotowywanie preparatów mikroskopowych. ▪ Prowadzenie obserwacji mikroskopowych.
T	▪ Zasoby sieciowe: encyklopedie i filmy dostępne online – poszukiwanie informacji dotyczących tematyki projektu. ▪ Word – prowadzenie notatek. ▪ Power Point – przygotowanie prezentacji o Robercie Hooke'u. ▪ Lupa i mikroskop – prowadzenie obserwacji.
E	▪ Poznanie budowy i zasady działania mikroskopu. ▪ Dobór odpowiednich materiałów do budowy mikroskopu. ▪ Bezpieczne posługiwanie się przyborami i prostymi narzędziami. ▪ Zbudowanie własnego modelu mikroskopu. ▪ Testowanie modelu mikroskopu.
A	▪ Dobór odpowiednich kolorów do pokolorowania lub oklejenia modelu mikroskopu. ▪ Estetyczne wykonanie mikroskopu. ▪ Historia mikroskopu oraz biografia Hooke'a.
M	▪ Odmierzanie długości rurek i boków budowanej podstawy mikroskopu. ▪ Zamiana jednostek długości. ▪ Porównywanie dokładności różnych mikroskopów, lupy i ludzkiego oka. ▪ Rozumowanie, argumentowanie i wnioskowanie.

Tajemnice Nowego Korczyna i okolic – śladami legend i malowniczych zakątków

Szkoła Podstawowa w Brzostkowie
Małgorzata Jasiak – geografia i język angielski
Małgorzta Kornaś – biblioteka i język polski

Cele projektu

- Poznanie walorów turystycznych Nowego Korczyna – naszej „małej ojczyzny”.
- Poznanie lokalnych legend Nowego Korczyna.
- Zaprojektowanie i opracowanie wirtualnej wycieczki.
- Zaprojektowanie i wykonanie interaktywnej gry o legendach i zakątkach Nowego Korczyna.
- Zaprojektowanie i wykonanie ulotki reklamującej grę.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Zdobycie wiedzy o walorach turystycznych Nowego Korczyna. ▪ Poznanie lokalnych legend jako formy przekazu kulturowego oraz ciekawostek historycznych dotyczących Nowego Korczyna. ▪ Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: Czy walory przyrodnicze i kulturowe Nowego Korczyna mają wpływ na jego atrakcyjność turystyczną? ▪ Analiza źródeł i map dotyczących Nowego Korczyna.
T	▪ Messenger – kontaktowanie się członków zespołu. ▪ Strona internetowa szkoły – zakładka STEAM –dokumentowanie etapów realizacji projektu. ▪ Zasoby sieciowe – wyszukiwanie informacji na temat Nowego Korczyna. ▪ Kahoot - opracowanie quizu o legendach Nowego Korczyna na podstawie wysłuchanej prelekcji. ▪ Smartfony i kamera – przygotowanie nagrań dźwiękowych i filmowych. ▪ Kamera – nagranie wirtualnej wycieczki po miejscach związanych z legendami i ciekawymi miejscami Nowego Korczyna. ▪ Google Maps – do lokalizacji ciekawych miejsc. ▪ Aparat, kamera, telefon – przygotowanie fotorelacji z realizacji projektu. ▪ Drukarka 3D – wydrukowanie pionków do gry. ▪ Tinkercad–projektowanie pionków do gry. ▪ Canva – przygotowanie ulotki promującej grę oraz prezentacji multimedialnej z realizacji projektu. ▪ Movie Maker lub inny edytor wideo – montaż filmu.
E	▪ Zaprojektowanie i wykonanie gry planszowej ze wszystkimi potrzebnymi elementami. ▪ Dobór odpowiednich materiałów i technologii do przygotowania gry planszowej. ▪ Testowanie gry planszowej w cele wprowadzenia modyfikacji i ulepszeń.
A	▪ Wyzwalanie kreatywności uczniów podczas projektowania i tworzenia gry. ▪ Wykorzystanie różnych technik plastycznych do przygotowania elementów gry. ▪ Dbałość o estetykę gry. ▪ Wykorzystanie dźwięków i nagrań. ▪ Fotografowanie i opracowanie wykonanych zdjęć. ▪ Przygotowanie do publicznej prezentacji projektu. Dbałość o precyzję i atrakcyjność przekazu.
M	▪ Pomiary długości i obliczanie skali. ▪ Zbieranych danych w trakcie tworzenia gry. ▪ Myślenie przestrzenne, logiczne, planowanie i wnioskowanie.

Co wisi w powietrzu? Badamy zanieczyszczenia pyłowe

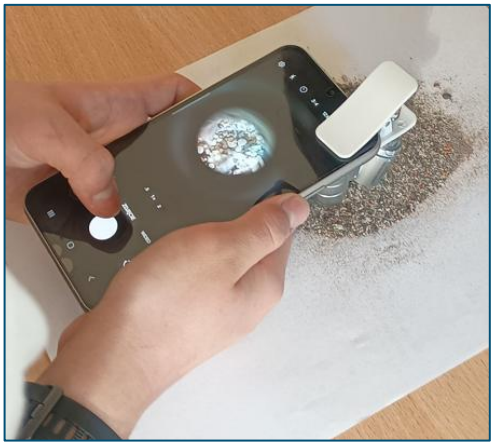
Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Górnie
Dariusz Kwiecień – geografia i informatyka

Cele projektu

- Poznanie źródeł zanieczyszczenia powietrza.
- Przeprowadzenie eksperymentów i poszukiwanie odpowiedzi na pytania: Co wisi w powietrzu?, Co to znaczy, że jakość powietrza jest zła?, Czy smog ma wpływ na organizmy żywe?, Skąd biorą się zanieczyszczenia pyłowe i co kryje się pod pojęciem niskiej emisji?
- Zbudowanie układu do pomiaru zanieczyszczeń pyłowych.
- Analiza pomiarów zapylenia powietrza w najbliższej okolicy.
- Wykonanie w arkuszu kalkulacyjnym wykresów przedstawiających wyniki pomiarów.
- Opracowanie plakatów dotyczących stopnia zapylenia powietrza oraz wpływu dużego zapylenia powietrza na organizm człowieka.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Źródła zanieczyszczeń powietrza. ▪ Zasada działania czujnika pyłu. ▪ Przeprowadzenie doświadczeń: ○ przesypywanie kawy zbożowej – sprawdzenie, czy przesypywanie materiałów sypkich generuje obecność w powietrzu pyłów PM2,5 oraz PM10; ○ sprawdzenie czasu utrzymywania się pyłu w powietrzu po zapaleniu i zgaszeniu kadzidełka; ○ wykorzystanie ogni iskrowych do sprawdzenia, jak zmienia się ilość i wielkość pyłu w zależności od odległości od źródła emisji; ○ sprawdzenie, jak wiązka światła laserowego zachowuje się w obecności zanieczyszczeń powietrza?; ○ obserwacja, jak aktywność uczniów w szkole wpływa na poziom stężenia pyłów w powietrzu? (układ pomiarowy podłączony był do komputera i rejestrował poziom zapylenia powietrza co minutę przez kilka godzin lekcyjnych i przerw międzylekcyjnych); ○ obserwacja, czy podczas mechanicznego ścierania materiału powstają pyły zawieszone? (uczniowie obserwowali rozdrobniony materiał za pomocą mikroskopu połączonego ze smartfonem).
T	▪ Zasoby sieciowe – wyszukiwanie informacji związanych z zanieczyszczeniem powietrza, czynników pływających na stopień zapylenia powietrza, wpływu dużego zapylenia powietrza na organizm człowieka. ▪ Microbit.org – oglądanie animacji przedstawiającej instrukcję budowy układu do pomiaru zanieczyszczeń pyłowych. ▪ Program MakeCode – zaprogramowanie płytki micro:bit. ▪ MS Word – opracowanie Karty obserwacji oraz przygotowanie opisów na plakaty. ▪ Drukarka – wydruk Kart obserwacji oraz opisów do umieszczenia na plakatach. ▪ Excel – wykonanie wykresów przedstawiających stopień zapylenia powietrza w naszej miejscowości. ▪ Ksero – wykonanie kserokopii mapek i grafik do umieszczenia na plakatach. ▪ Canva – przygotowanie prezentacji na podsumowanie realizacji projektu. ▪ Aparat fotograficzny – wykonywanie zdjęć dokumentujących poszczególne etapy realizacji projektu. ▪ Mikroskop nałożony na smartfon – obserwacja przesianych okruchów różnych materiałów i wykonanie zdjęć.
E	▪ Zaprojektowanie i wykonanie układu do pomiaru zapyleń powietrza. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie plakatów dotyczących stopnia zapylenia powietrza oraz wpływu dużego zapylenia powietrza na organizm człowieka. ▪ Zaprojektowanie, wykonanie i wydrukowanie kart obserwacji.
A	▪ Dbałość o estetykę przygotowywanych plakatów. ▪ Przygotowanie atrakcyjnej prezentacji wspomagającej podsumowanie projektu. ▪ Przestrzeganie zasad skutecznej i atrakcyjnej prezentacji publicznej.
M	▪ Dokonywanie pomiarów stopnia zapylenia powietrza. ▪ Zbieranie danych dotyczących stopnia zapylenia powietrza oraz formułowanie wniosków na podstawie analizy danych z pomiarów dotyczących poziomu zapylenia powietrza pyłami 2,5 PM oraz 10 PM. ▪ Porównywanie otrzymanych wyników. ▪ Tworzenie wykresów przedstawiających stopień zapylenia powietrza w różnych punktach miejscowości.

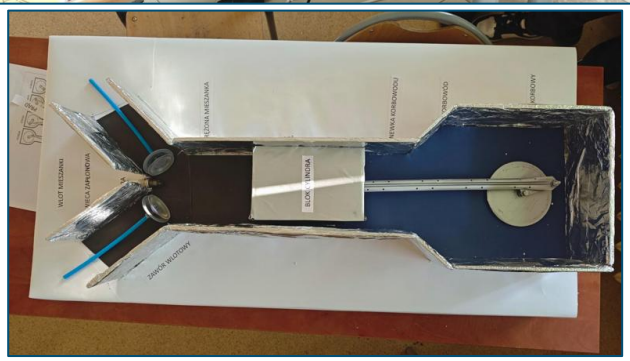
Silniki napędzające świat: budowa, historia i wyzwania ekologiczne

Szkoła Podstawowa nr 33 im. Ignacego Jana Paderweskiego w Kielcach
Ewelina Lipiec – chemia
Sylwia Wierzbicka – fizyka

Cele projektu

- Poznanie działania różnych silników i ich wykorzystania w życiu codziennym.
- Skonstruowanie kilku modeli silników.
- Przygotowanie plakatu dotyczącego rozwoju silników na przestrzeni wieków.
- Analiza zanieczyszczeń produkowanych przez różne silniki i ich wpływu na środowisko.
- Przeprowadzenie eksperymentów dotyczących powstawania smogu, wpływu kwaśnych opadów na skały wapienne, wpływu spalin na bioindykatory.
- Dokonanie analizy danych przeprowadzonych eksperymentów oraz sformułowanie wniosków na podstawie otrzymanych wyników.
- Pozyskanie wiedzy na temat stref czystego transportu, ich celów, wpływu na środowisko i społeczeństwo.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	Wiedza ▪ Silniki spalinowe, elektryczne, Sterlinga, odrzutowe, wodorowe, hybrydowe – zasada działania. ▪ Strefa czystego transportu. ▪ Rodzaje zanieczyszczeń produkowanych przez silniki. Działalność badawcza ▪ Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie, jak silniki zmieniły życie człowieka? ▪ Przeprowadzenie eksperymentów dotyczących powstawania smogu, wpływu spalin na skały i rośliny. ▪ Dokonanie analizy wyników przeprowadzonych eksperymentów oraz sformułowanie wniosków na podstawie zebranych danych. ▪ Dokonanie analizy danych dotyczących zanieczyszczeń produkowanych przez różne silniki.
T	▪ Aparat fotograficzny – dokumentowanie pracy podczas realizacji projektu. ▪ Power Point – wykonanie prezentacji podsumowującej realizację projektu. ▪ Microsoft Word, Excel – wykonanie opisów eksperymentów, schematów, do tworzenia tabel i diagramów z wynikami analizowanych danych. ▪ Zasoby sieciowe – zbieranie informacji dotyczących tematu projektu. ▪ MS TEAMS – komunikowanie się członków zespołu podczas realizacji projektu. ▪ Tablet graficzny i program do tworzenia grafiki 3D Blender– projektowanie wyglądu modelu silnika spalinowego. ▪ Komputer, drukarka, telefon.
E	▪ Poznanie budowy silników elektrycznych, spalinowych, Sterlinga oraz odrzutowych. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie kilku modeli różnych silników. ▪ Dobór odpowiednich materiałów do wykonania modeli silników. ▪ Bezpieczne i odpowiednie posługiwanie się narzędziami i przyborami. ▪ Testowanie skonstruowanych modeli silników oraz wprowadzanie ewentualnych poprawek.
A	▪ Kreatywność i pomysłowość w wykonaniu i projektowaniu modeli, makiet silników oraz plakatu. ▪ Dbałość o estetykę wykonania modeli i makiet silników oraz plakatu. ▪ Atrakcyjność wizualna przygotowanej prezentacji podsumowującej realizację projektu. ▪ Fotografowanie i artystyczna obróbka zdjęć.
M	▪ Rozwijanie umiejętności rozumowania, argumentowania i wnioskowania. ▪ Doskonalenie umiejętności przestrzennego myślenia i planowania. ▪ Obliczenia z wykorzystaniem skali i zamiany jednostek. ▪ Wykonanie tabel i wykresów dotyczących zanieczyszczeń produkowanych przez różne rodzaje silników.

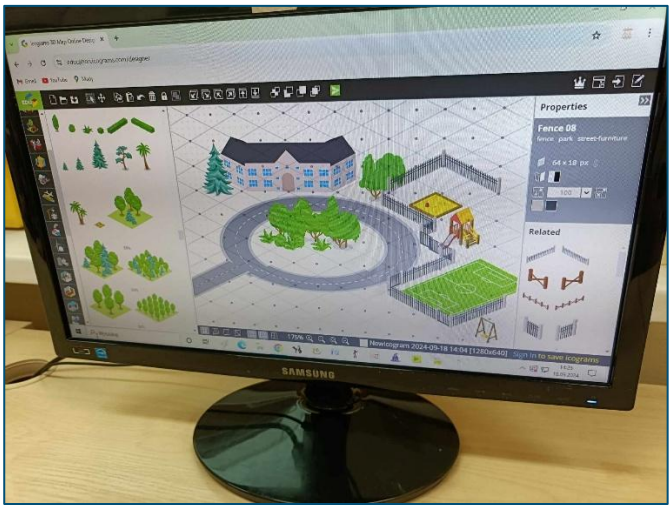
Mini szkoła – duży problem

I Społeczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Reja w Kielcach
Karolina Wilczek – edukacja wczesnoszkolna, język angielski

Cele projektu

- Samodzielne wykonanie pomiarów budynku szkoły: długości i wysokości poszczególnych ścian.
- Poznanie skali i wykorzystanie jej do obliczenia wymiarów makiety budynku.
- Wykonanie zdjęć szkoły.
- Odszukanie położenia szkoły w aplikacji Google Maps.
- Zaprojektowanie i wykonanie makiety szkoły.
- Wykonanie elementów do makiety szkoły za pomocą długopisu 3D.
- Poznanie obwodów elektrycznych oraz samodzielne zbudowanie obwodu oświetlającego makietę szkoły.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Skala i jej zastosowanie. ▪ Prąd i jego własności. ▪ Obwody elektryczne szeregowe i równoległe.
T	▪ Aparat fotograficzny lub telefon- przygotowanie dokumentacji fotograficznej budynku szkolnego. ▪ Google Maps – odszukanie położenia szkoły w aplikacji. ▪ Google Maps – porównywanie własnych pomiarów z rzeczywistymi wymiarami budynku szkolnego pozyskanymi z aplikacji. ▪ Zasoby sieciowe – poszukiwanie informacji o skali, prądzie i obwodach elektrycznych. ▪ Padlet – tworzenie mapy myśli na temat materiałów, które można wykorzystać do stworzenia makiety. ▪ Icograms Designer (https://icograms.com/) – tworzenie projektu makiety szkoły. ▪ MS Power Point – tworzenie prezentacji multimedialnej wspomagającej publiczną prezentację projektu.
E	▪ Zaprojektowanie i wykonanie makiety szkoły. ▪ Konstruowanie elementów makiety za pomocą długopisów 3D. ▪ Projektowanie modeli różnych obwodów elektrycznych z wykorzystaniem zestawów edukacyjnych. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie obwodu elektrycznego do oświetlenia makiety szkoły. ▪ Dobór odpowiednich materiałów do wykonania makiety szkoły i obwodu elektrycznego.
A	▪ Malowanie makiety oraz kolorowanie jej elementów. ▪ Dekorowanie makiety szkoły z zachowaniem dbałości o estetykę. ▪ Fotografowanie i wybór zdjęć do zamieszczenia w prezentacji.
M	▪ Pomiary budynku szkoły. Przyrządy pomiarowe. ▪ Obliczania wymiarów szkoły w skali. ▪ Zamiana jednostek długości. ▪ Myślenie przestrzenne, logiczne, planowanie, wnioskowanie.

Nauka od kuchni – przetwarzanie żywności

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Kurozwekach
Katarzyna Basińska – technika, nauczyciel współorganizujący kształcenie

Cele projektu

- Poznanie różnych procesów przetwarzania żywności.
- Odróżnianie składników odżywczych od konserwantów.
- Poszukiwanie konserwantów w różnych produktach spożywczych na podstawie analizy ich etykiet.
- Zaprojektowanie i budowa piramidy zdrowego żywienia.
- Przygotowanie projektu procesu przygotowania zdrowej przekąski.
- Samodzielne przetworzenie produktów spożywczych przy użyciu przyborów kuchennych i sprzętu AGD.
- Przygotowanie etykiet na słoiki z przetworami.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Żywność nieprzetworzona i przetworzona. ▪ Procesy przetwarzania żywności. ▪ Pasteryzacja i procesy chemiczne. ▪ Eksperyment - fermentacja drożdży, kiszenie kapusty. ▪ Eksperyment - mrożenie i suszenie owoców. ▪ Rozpoznawanie składników odżywczych i konserwantów. ▪ Wpływ technologii na procesy przetwarzania żywności. ▪ Poszukiwanie konserwantów w różnych produktach spożywczych na podstawie analizy ich etykiet. ▪ Przeprowadzenie badań dotyczących ilości spożywanych w ciągu dnia takich produktów jak cukier, sól i tłuszcz.
T	▪ Aplikacje do analizy składników żywności: „Wiesz Co Jesz” – do sprawdzania opisów składników żywności i produktów spożywczych; „Fitatu Licznik Kalorii i Dieta” – licznik kalorii i skaner kodów kreskowych produktów (sprawdzenie składów produktów); „Zdrowe zakupy” – baza artykułów spożywczych z ich składem, wyszukuje zdrowsze zamienniki produktów. ▪ Stworzenie piramidy zdrowego żywienia z podziałem na produkty przetworzone i nieprzetworzone. ▪ Kuchenka elektryczna, kuchenka mikrofalowa, mikser, blender, waga kuchenna, wyciskarka do owoców, lodówka, termometr, suszarka do owoców – samodzielne przetwarzanie produktów spożywczych. ▪ MS Word – przygotowanie opisu procesu przygotowania zdrowej przekąski. ▪ Drukarka – wydrukowanie opisu procesu przygotowania zdrowej przekąski. ▪ Excel – przygotowanie wykresów i diagramów z wynikami prowadzonych analiz. ▪ PowerPoint – przygotowanie prezentacji z wynikami prowadzonych badań. ▪ Smartfon – do korzystania z aplikacji do analizy składników żywności. ▪ Komputer.
E	▪ Zaprojektowanie i wykonanie piramidy zdrowego odżywiania. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie schematów procesów przetwarzania żywności – projekt graficzny z wykorzystaniem platformy Canva do wydruku. ▪ Zaprojektowanie procesu produkcji zdrowej przekąski. ▪ Praktyczne samodzielne przetwarzanie żywności przy wykorzystaniu przyborów kuchennych i sprzętu AGD. ▪ Wykonanie etykiet na słoiki z przygotowanymi przetworami.
A	▪ Atrakcyjny i oryginalny wygląd przygotowanych etykiet. ▪ Estetyka wykonanej piramidy zdrowego odżywiania i schematów. ▪ Dbałość o jasny i precyzyjny przekaz wyników badań w prezentacji.
M	▪ Analiza danych dotyczących wartości odżywczych: przygotowanej zdrowej przekąski, batona czekoladowego, chipsów, napoju gazowanego w odniesieniu do dziennego zapotrzebowania kalorycznego uczniów kl. V-VI. ▪ Analiza danych dotyczących ilości spożywanych w ciągu dnia takich produktów jak cukier, sól i tłuszcz. ▪ Obliczenia proporcji składników w zrównoważonej i zdrowej diecie. ▪ Obliczanie kosztów produkcji zdrowej przekąski. ▪ Przedstawianie wyników z prowadzonych analiz w postaci wykresów i diagramów.

Woda – życiodajne bogactwo

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Michalczyk ps. Wyrwicz w Marzyszu
Monika Pila – matematyka, informatyka, fizyka

Cele projektu

- Poznanie właściwości fizycznych i chemicznych wody, rodzajów zanieczyszczeń wody oraz sposobów ich usuwania.
- Poszerzenie wiedzy na temat gospodarowania wodą na Ziemi i sposobów jej oszczędzania.
- Wyznaczanie masy, objętości i gęstości wody oraz innych substancji, w tym oleju.
- Badanie zawartości chloru oraz żelaza w wodzie z kranu przed i po filtracji, analiza wyników badania, formułowanie wniosków.
- Badanie wpływu zanieczyszczeń wody na środowisko wodne.
- Zaprojektowanie i zbudowanie filtra wodnego.
- Zbudowanie modelu oczyszczalni ścieków.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	Wiedza: ▪ Budowa cząsteczki wody. ▪ Właściwości fizyczne i chemiczne wody. ▪ Rodzaje zanieczyszczeń wody oraz sposoby ich usuwania. ▪ Sposoby oszczędzania wody. ▪ Metody i etapy oczyszczania ścieków. ▪ Potrzeby i zagrożenia środowiska wodnego, wpływ zanieczyszczeń wody ekosystem. Działalność badawcza: ▪ Wyznaczanie masy, objętości i gęstości wody oraz innych substancji. ▪ Analiza map w zakresie dostępu do wody pitnej na świecie. ▪ Badanie czystości wody pobranej z różnych źródeł za pomocą mikroskopu i zmysłów: wzroku i węchu. ▪ Pomiary zawartości chloru i żelaza w wodzie przy użyciu testera paskowego. ▪ Analiza gospodarowania wodą w domostwach uczniów na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych.
T	▪ Zasoby sieciowe – poszukiwanie informacji. ▪ Pakiet MS Office (Word, Excel, Power Point) – gromadzenie, analizowanie, przetwarzanie i prezentowanie danych. ▪ GeoGebra – tworzenie wykresów i diagramów. ▪ Aparat i kamera – dokumentowanie przebiegu realizacji projektu. ▪ MS Forms – przygotowanie ankiety dotyczącej problemu marnowania wody w domach. ▪ Lupa i mikroskop – badanie czystości wody. ▪ Canva – przygotowanie ulotek propagujących oszczędzanie wody. ▪ MovieMaker – montaż filmu. ▪ Mentimeter – ewaluacja projektu.
E	▪ Poznanie procesu technologicznego oczyszczania wody. ▪ Wyjaśnienie działania i budowy filtra wody montowanego w kranach i dzbankach filtrujących. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie filtra wody. Testowanie wykonanego filtra. ▪ Zbudowanie modelu oczyszczalni ścieków. ▪ Dobieranie odpowiednich materiałów i narzędzi do wykonania filtra i modelu oczyszczalni ścieków.
A	▪ Wykonanie szkicu modelu oczyszczalni ścieków. ▪ Dbałość o jakość wykonywanych zdjęć i nagrań wideo oraz montowanego filmu. ▪ Dobór kolorystyki i odpowiedniej kompozycji ulotek.
M	▪ Doskonalenie kompetencji matematycznych, w zakresie logicznego myślenia, rozumowania, analizowania i wnioskowania. ▪ Zbieranie, selekcjonowanie, analizowanie i przetwarzanie danych. ▪ Stosowanie różnych form prezentacji wyników badań: tabele, wykresy, diagramy. ▪ Obliczenia związane z wyznaczaniem masy, objętości i gęstości wody i oleju. ▪ Zamiana jednostek masy, objętości i gęstości.

Walory turystyczne Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku
Justyna Kowalczyk-Knap – matematyka
Anna Stankiewicz -geografia i przyroda

Cele projektu

- Poznanie walorów turystycznych Suchedniowsko- Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego.
- Doskonalenie umiejętności obliczania odległości w podanej skali.
- Zaprojektowanie planszy, zasad i innych elementów gry oraz wykonanie gry.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Poznanie walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego. ▪ Poznanie pojęcia skali do przedstawienia charakterystycznych elementów przyrodniczych, kulturowych, historycznych. ▪ Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: Jakie walory turystyczne posiada Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy?
T	▪ Zasoby sieciowe – wyszukiwanie informacji. ▪ Aplikacja Google Maps – poznanie położenia parku na mapie kraju, województwa i powiatu. ▪ Microsoft Teams – kontakt członków zespołu oraz miejsce gromadzenia materiałów. ▪ Canva – opracowanie instrukcji gry. ▪ Drukarka 3D – wydruk pionków oraz kostki do gry. ▪ Aparat fotograficzny, kamera, telefon – dokumentowanie poszczególnych etapów realizacji projektów, nagrywanie filmów obrazujących przebieg podejmowanych działań w projekcie.
E	▪ Zaprojektowanie i wykonanie planszy do gry przedstawiającej walory turystyczne Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego. ▪ Dobór odpowiednich materiałów do wykonania gry. ▪ Zaprojektowanie i przygotowanie instrukcji gry. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie pionków, kostki do gry oraz kart do gry. ▪ Wykonanie modeli atrakcji turystycznych parku z wykorzystaniem różnych materiałów i technik.
A	▪ Wyzwalanie twórczej kreatywności uczniów. ▪ Fotografowanie i obróbka zdjęć. ▪ Wykorzystanie różnych technik plastycznych do przygotowania elementów gry. ▪ Dbałość o estetykę gry i jej atrakcyjny wygląd. ▪ Przygotowanie do publicznej prezentacji projektu – dbałość o precyzję i atrakcyjność przekazu.
M	▪ Zamiana jednostek długości i pola powierzchni. ▪ Obliczanie rzeczywistej odległości na podstawie skali i odległości na mapie. ▪ Obliczanie odległości na mapie na podstawie skali i odległości w rzeczywistości. ▪ Praktyczne zastosowanie skali wykorzystane podczas projektowania elementów gry. ▪ Myślenie logiczne, rozumowanie i wnioskowanie. ▪ Planowanie i myślenie przestrzenne.

Cukier i sól – biała przestrzeń

Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie
Aldona Kowalczyk – matematyka
Mariola Kamińska – przyroda, chemia, biologia, fizyka

Cele projektu

- Poznanie budowy soli i cukru jako związków chemicznych.
- Określenie charakterystycznych cech soli i cukru.
- Poznanie chorób cywilizacyjnych związanych z nadmiernym spożywaniem cukru i soli.
- Przeanalizowanie danych statystycznych dotyczących problemu otyłości na świecie.
- Przeanalizowanie danych zawartych na etykietach wybranych produktów spożywczych pod kątem zawartości cukru i soli.
- Przeprowadzenie procesu krystalizacji oraz sformułowanie wniosków wynikających z obserwacji jego przebiegu.
- Zbudowanie modeli przedstawiających budowę atomową cukru i soli.
- Zaprojektowanie i przygotowanie tablicy przedstawiającej zawartość cukru i soli w wybranych produktach spożywczych.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Budowa atomowa soli i cukru. Rodzaje soli i cukru. Sposoby ich produkcji i powstawania. Proces krystalizacji. Właściwości oraz zastosowania soli i cukru. ▪ Choroby cywilizacyjne związane z nadmiernym spożywaniem cukru i soli. Problem otyłości na świecie. Wskaźnik BMI. ▪ Doświadczenia i eksperymenty z solą i cukrem. ▪ Poszukiwanie odpowiedzi na pytania: *Czy cukier to słodkie uzależnienie? Czy sól to cichy zabójca?* ▪ Obserwacja hodowli kryształów i notowanie jej wyników w dziennikach obserwacji.
T	▪ Zasoby sieciowe – wyszukiwanie informacji. ▪ MS Word lub inny edytor tekstu – przygotowanie informacji o soli i cukrze. ▪ Excel – przedstawienie wyników z analizy danych w formie wykresów lub diagramów. ▪ Canva – zaprojektowanie logo projektu. ▪ Kahoot – przygotowanie quizu o soli i cukrze. ▪ Mentimeter – ewaluacja projektu. ▪ Aparat fotograficzny – dokumentowanie prac podczas realizacji projektu. ▪ Windows Movie Maker – zmontowanie filmu.
E	▪ Wykonanie modeli przedstawiających budowę atomową cukru i soli. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie tablicy prezentującej skład ilościowy lub procentowy cukru i soli w wybranych produktach spożywczych, w tym w napojach. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie broszury o przyczynach otyłości. ▪ Zaprojektowanie i zbudowanie naczyń do hodowli kryształów. ▪ Założenie hodowli kryształów.
A	▪ Napisanie tekstu piosenki lub wierszyka o soli i cukrze oraz zaprezentowanie. ▪ Dbałość o estetykę wykonanej tablicy. ▪ Fotografowanie z uwzględnieniem jakości wykonywanych zdjęć. Wybór odpowiednich zdjęć do udokumentowania realizowanego projektu. ▪ Nagrywanie krótkich filmów z poszczególnych etapów realizacji projektu i montaż filmu końcowego.
M	▪ Wykonanie rysunków/schematów przedstawiających kryształy jako bryły geometryczne. ▪ Analiza danych statystycznych dotyczących problemu otyłości na świecie oraz przedstawienie ich w formie wykresów lub diagramów. ▪ Obliczanie wskaźnika BMI. ▪ Analiza i przetwarzanie danych, dotyczących cukru i soli, zawartych na etykietach wybranych produktów spożywczych. ▪ Wykorzystanie proporcji do wyznaczania masy cukru i soli w wybranych produktach spożywczych. ▪ Zamiana jednostek masy i objętości. ▪ Obliczanie stężenia roztworów cukru i soli. ▪ Wyznaczanie masy cukru, soli i wody do przeprowadzenia doświadczeń. ▪ Rozumowanie, argumentowanie i wnioskowanie.

Dlaczego na Islandii występują wulkany i trzęsienia ziemi?

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Henryka Sienkiewicza w Ostrowcu Świętokrzyskim
Katarzyna Mizera – geografia
Kinga Dunin-Borkowska – nauczyciel współorganizujący

Cele projektu

- Poznanie budowy geologicznej Islandii.
- Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie, dlaczego na Islandii występują wulkany i trzęsienia ziemi.
- Dokonanie analizy mapy geograficznej i diagramów przedstawiających granice płyt tektonicznych oraz danych dotyczących aktywności sejsmicznej.
- Zbudowanie modelu wulkanu.
- Zaprojektowanie i przygotowanie makiety przedstawiającej położenie Islandii na granicy płyt tektonicznych.
- Przeprowadzenie eksperymentów dotyczących wybuchu wulkanu.
- Przygotowanie broszury lub plakatu dotyczącego atrakcyjności turystycznej Islandii.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Budowa płytowa litosfery. ▪ Zjawiska wulkaniczne i trzęsienia ziemi oraz warunki występowania gejzerów. ▪ Obszary Ziemi, na których występują wulkany, gejzery i trzęsienia ziemi. ▪ Skutki wybuchów wulkanu i trzęsień ziemi. Procesy magmowe. Wpływ na krajobraz i klimat. ▪ Rola ryftu śródatlantyckiego i granicy płyt tektonicznych. ▪ Położenie geograficzne Islandii i jego wpływ na występowanie wulkanów, gejzerów i trzęsień ziemi. ▪ Przeprowadzenie eksperymentu z wybuchem wulkanu. ▪ Przeprowadzenie symulacji ruchu płyt tektonicznych. ▪ Analiza klimatogramów wybranych regionów Islandii.
T	▪ Google Maps, Google Earth – wyszukiwanie położenia geograficznego Islandii oraz analiza map geologicznych i danych z sejsmografów. ▪ MS Word, MS Paint, Canva – przygotowanie tekstów, rysunków, plansz, infografik. ▪ MS PowerPoint, Canva, Genially – przygotowanie prezentacji. ▪ Aparat fotograficzny lub telefon do prowadzenia dokumentacji fotograficznej i filmowej na poszczególnych etapach realizacji projektu. ▪ Quiver – kolorowanka z wulkanem. ▪ Explorer – Galactic Explorer – prezentacja wybuchu wulkanu. ▪ Drukarka 3d – drukowanie elementów do wykonania makiety. ▪ Okulary VR z oprogramowaniem – oglądanie wybuchu wulkanów i budowy wnętrza Ziemi.
E	▪ Zaprojektowanie i wykonanie modelu wybuchającego wulkanu. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie makiety przedstawiająca położenie Islandii na granicy płyt litosfery. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie broszury lub plakatu dotyczącego atrakcji turystycznych na Islandii. ▪ Przygotowanie modelu z kartonu i gliny umożliwiającego przedstawienie symulacji ruchu płyt tektonicznych. ▪ Dobór odpowiednich materiałów do wykonania modelu wulkanu i makiety. ▪ Poznanie zasad konstrukcji infrastruktury odpornej na wstrząsy sejsmiczne.
A	▪ Dbałość o estetykę przygotowywanych modeli i broszur. ▪ Wykonanie własnych rysunków przedstawiających model wulkany. ▪ Przygotowanie plakatów przedstawiających strukturę wulkanu. ▪ Wizualne przedstawienie wybuchu wulkanu w formie ilustracji lub kolażu.
M	▪ Obliczanie rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Islandii. ▪ Obliczanie sumy opadów, średniej miesięcznej temperatury powietrza i miesięcznej amplitudy temperatur w wybranych regionach Islandii. ▪ Analiza danych statystycznych dotyczących aktywności wulkanicznej i sejsmicznej na Islandii.

Dmuchawce, latawce, wiatr…

Szkoła Podstawowa im. S. Kard. Wyszyńskiego w Pierzchnicy
Danuta Wacek – edukacja wczesnoszkolna
Edyta Wójcik-Nosol – matematyka
Agnieszka Wójcik – chemia, fizyka, wychowanie fizyczne

Cele projektu

- Pogłębienie wiedzy na temat zjawisk zachodzących w przyrodzie.

Grupa młodsza:

- Zaprojektowanie i wykonanie dmuchawców.
- Zaprojektowanie i zbudowanie latawców.

Grupa starsza:

- Zbudowanie makiety domu.
- Zaprojektowanie i zbudowanie poduszkowca.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Zjawiska zachodzące w przyrodzie. Grupa młodsza: ▪ Wygląd, budowa i właściwości mniszka lekarskiego. ▪ Poszukiwanie odpowiedzi na pytania: ✓ *Od czego zależy poruszanie się latawca?* ✓ *Jak siła wiatru wpływa na ruch latawca?* Grupa starsza: ▪ Zasady aerodynamiki. ▪ Ciśnienie atmosferyczne. Siła. Siła oporu. Parcie. ▪ Poszukiwanie odpowiedzi na pytania: ✓ *Dlaczego samolot nie spada?* ✓ *Czy jest możliwy ruch bez oporów?*
T	▪ Zasoby sieciowe – poszukiwanie informacji na tematy związane z projektem. ▪ Dowolny program graficzny do projektowanie latawców. ▪ Kanał YouTube: Ogarnij inżynierię, Ten big, Beautiful kites – poszukiwanie inspiracji. ▪ Canva – zmontowanie filmu.
E	▪ Dobór odpowiednich materiałów do wykonania zadań konstruktorskich. ▪ Dobór odpowiednich narzędzi do wykonania prac technicznych. Grupa młodsza: ▪ Wycinanie kształtów. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie dmuchawców. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie latawców. Grupa starsza: ▪ Wykonanie makiety domu. ▪ Poznanie konstrukcji i zasad działania poduszkowców. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie poduszkowca.
A	▪ Rozwijanie wyobraźni i kreatywności. ▪ Dbałość o estetykę wykonania wszystkich modeli. ▪ Kolorowanie i ozdabianie wykonanych modeli. Dobieranie odpowiednich kolorów. ▪ Przygotowanie ciekawego i atrakcyjnego wizualnie filmu.
M	Grupa młodsza: ▪ Rysowanie i rozpoznawanie wielokątów. ▪ Odmierzanie odpowiedniej długości. Grupa starsza: ▪ Pomiar prędkości wiatru. ▪ Wykorzystanie proporcji w obliczeniach niezbędnych do przygotowania prawidłowej konstrukcji modelu domu i poduszkowca.

Dźwięki wokół nas

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Piotrkowicach

Grażyna Kukla – biologia, przyroda, geografia, chemia

Justyna Wójcik – edukacja wczesnoszkolna, biologia

Cele projektu

- Poznanie budowy ucha oraz drogi fali dźwiękowej przez aparat słuchu człowieka.
- Poznanie sposobów przystosowań aparatu słuchu u różnych zwierząt.
- Poznanie pojęć fala dźwiękowa i hałas oraz różnych rodzajów fal dźwiękowych.
- Zaprojektowanie i wykonanie cyklu eksperymentów z dźwiękiem.
- Przeprowadzenie eksperymentu dotyczącego wpływu różnych dźwięków na koncentrację.
- Wykonanie pomiarów natężenia hałasu w różnych miejscach w okolicy szkoły i domu oraz opracowanie zebranych danych.
- Zaprojektowanie i zbudowanie modelu ucha.
- Zbudowanie modelu oscylatora harmonicznego i modeli figur Chladniego.
- Zaprezentowanie działania tradycyjnego telefonu na przykładzie zbudowanego modelu z kubków i sznurka.
- Zaprojektowanie i wykonanie harfy oraz innych instrumentów muzycznych.
- Przedstawienie pomysłów na poprawę akustyki sali lekcyjnej.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	Wiedza: ▪ Budowa aparatu słuchu. Droga dźwięku przez ucho. Higiena słuchu i ucha. ▪ Różne przystosowania zwierząt do odbioru i przekazywania dźwięków. ▪ Dźwięk i hałas. Fala dźwiękowa. Fale podłużne, poprzeczne, koliste i przykłady ich występowania. Decybel jako jednostka pomiaru natężenia dźwięku. ▪ Figury Chladniego. Badania – od ich zaprojektowania po przedstawienie wyników: ▪ Różne eksperymenty z dźwiękiem z wykorzystaniem sprężyn i materiałów codziennego użytku. ▪ Badanie wpływu dźwięków na materię. ▪ Badanie wpływu różnych dźwięków na koncentrację. ▪ Natężenie hałasu w różnych miejscach w okolicy szkoły i domu.
T	▪ Zasoby internetowe – poszukiwanie informacji. ▪ Aplikacja Frequency Generator – badanie wpływu dźwięków na materię. ▪ Aplikacja Miernik dźwięku – przeprowadzenie pomiarów natężenia hałasu w okolicy szkoły i domu. ▪ Stopery i słuchawki ochronne – porównanie działania obu przyrządów. ▪ Canva – przygotowanie posteru. ▪ LearningApss, Generator i czytnik QR kodów – przygotowanie i udostępnienie zadań za pomocą QR kodów. ▪ Excell – wykonanie diagramów prezentujących wyniki prowadzonych badań. ▪ Microsoft Word – przygotowanie tabel i informacji, które zostaną umieszczone na posterze.
E	▪ Dobór odpowiednich materiałów do budowy modelu ucha i sali akustycznej. ▪ Zaprojektowanie i wykonania modelu ucha. ▪ Wykonanie oscylatora harmonicznego. Wykonanie modeli figur Chladniego. ▪ Przygotowanie modelu telefonu z kubków i sznurka. ▪ Zaprojektowanie i skonstruowanie harfy i innych instrumentów muzycznych. ▪ Testowanie i modyfikowanie stworzonych prototypów. ▪ Poszukiwanie sposobów na poprawę akustyki sali lekcyjnej.
A	▪ Wykonanie posteru atrakcyjnego pod względem wizualnym. ▪ Kolorowanie wykonanych modeli. Dbałość o ich estetykę. ▪ Fotografowanie z dbałością o dobrą jakość zdjęć i ich atrakcyjność. Wybór najlepszych zdjęć do prezentacji projektu. ▪ Nagrywanie krótkich filmików w trakcie realizacji projektu. Przygotowanie filmu prezentującego pracę w projekcie. ▪ Zwrócenie uwagi na piękno różnych dźwięków. ▪ Rozwijanie wrażliwości na piękno muzyki klasycznej poprzez udział w koncercie w filharmonii. Kultura zachowania w filharmonii podczas koncertu. ▪ Tworzenie własnych kompozycji melodycznych na przygotowanych własnoręcznie instrumentach.
M	▪ Zbieranie danych prowadzonych badaniach w postaci zestawień tabelarycznych, ich selekcjonowanie, analizowanie i przetwarzanie oraz prezentowanie wyników badań w postaci wykresów i diagramów. ▪ Rozumowanie, argumentowanie i wnioskowanie na podstawie wyników badań.

Parę gorzkich słów o ... cukrze

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Kochanowskiego w Starachowicach
Monika major – matematyka
Ewelina Siwiec-Gąsior – matematyka

Cele projektu

- Zdobycie wiedzy na temat węglowodanów.
- Omówienie grup produktów będących źródłem cukrów prostych.
- Nabycie umiejętności przeliczania zawartości cukrów prostych w produktach na podstawie etykiety produktu.
- Poznanie skutków spożywania nadmiernych ilości cukrów prostych.
- Poznanie zdrowych zamienników słodyczy.
- Przygotowanie hodowli kryształków cukru.
- Opracowanie broszury na temat cukru.
- Wykonanie tablicy ukazującej ukryte źródła cukru w napojach i produktach spożywczych.

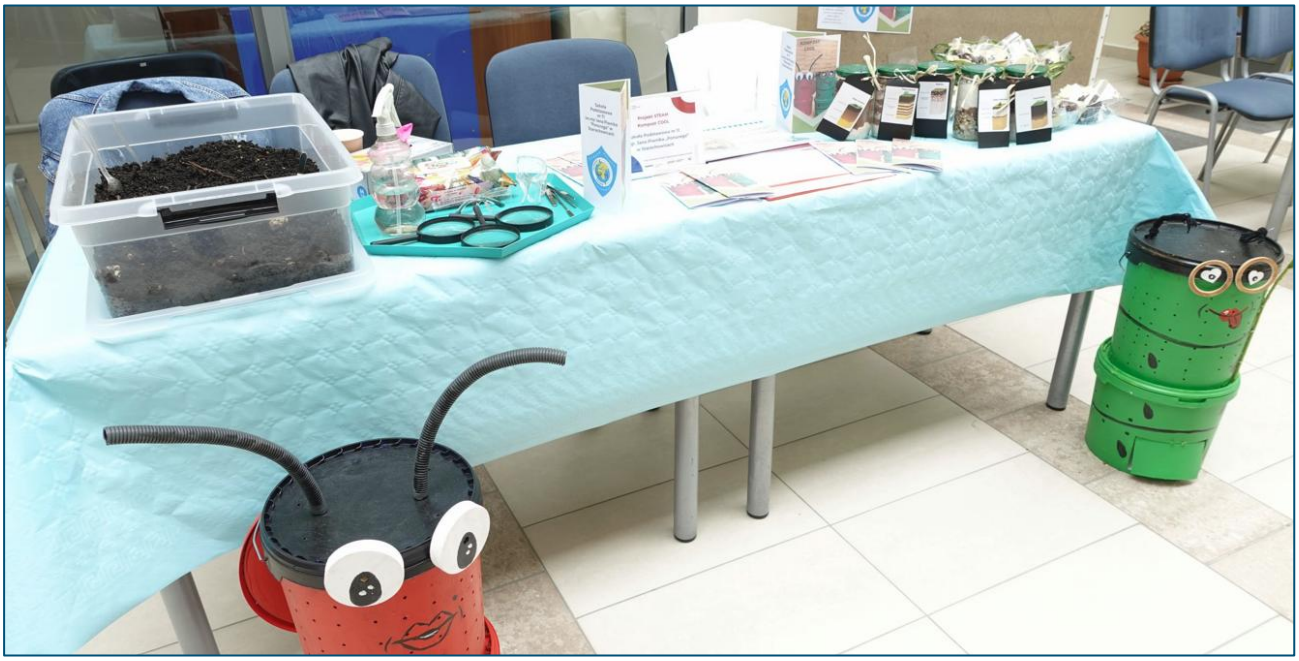

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Węglowodany: podział, rola w organizmie, zapotrzebowanie organizmu na węglowodany. ▪ Piramida Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej. ▪ Skutki nadmiernego spożywania cukru. Zdrowe zamienniki cukru. ▪ Poszukiwanie odpowiedzi na pytania: *Skąd się bierze biały cukier? Gdzie „kryje się" cukier?* ▪ Przeprowadzenie eksperymentów z cukrem, np.: – wieża stężeń – tęcza z cukru; – płaczący ziemniak – zjawisko osmozy.
T	▪ Zasoby sieciowe – zbieranie informacji. ▪ CapCut – aplikacja mobilna do obróbki filmów. ▪ Lightroom – aplikacja mobilna do obróbki zdjęć. ▪ Aparat fotograficzny – dokumentowanie pracy w projekcie. ▪ Power Point – wykonanie prezentacji wspomagającej publiczną prezentację efektów realizacji projektu. ▪ learningapps.org – przygotowanie gry Milionerzy na temat cukru. ▪ Canva – przygotowanie broszury na temat cukru. ▪ Drukarka 3D – wydrukowanie kostek cukru potrzebnych do przygotowania tablicy ukazującej ukryte źródła cukru w napojach i produktach spożywczych. ▪ Excel – przygotowanie wykresów przedstawiających wyniki badań ankietowych.
E	▪ Założenie hodowli kryształków cukru. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie tablicy ukazującej ukryte źródła cukru w napojach i produktach spożywczych. ▪ Dobór odpowiednich materiałów do wykonania tablicy i hodowli kryształów. ▪ Zaprojektowanie i wykonanie gry elektronicznej „Połącz pary".
A	▪ Fotografowanie i wybór zdjęć na potrzeby prezentacji projektu. ▪ Przygotowanie filmu na podstawie nagranego materiału video. ▪ Zaprojektowanie i przygotowanie broszury na temat cukru. ▪ Dbałość o estetykę wykonania tablicy, gry i broszury.
M	▪ Przeliczanie ilości cukru znajdujących w poszczególnych produktach. ▪ Ważenie cukru. Zamiana jednostek masy. ▪ Obliczanie stężeń procentowych roztworów. ▪ Obliczanie pola i objętości kostki cukru. ▪ Przygotowanie kwestionariusza ankiety na temat ilości spożywanego cukru. Przeprowadzenie badań oraz analiza danych i przedstawienie wyników w formie wykresów i diagramów.

Kompost cool

Szkoła Podstawowa nr 11 im. mjr. Jana Piwnika „Ponurego” w Starachowicach
Agnieszka Pachocka, Anna Banaczkowska-Babula, Magdalena Woźniak, Magdalena Nowak

Cele projektu

- Poznanie profili glebowych i wpływu próchnicy na plony.
- Poznanie procesu kompostowania.
- Poznanie sposobów ochrony środowiska, recyklingu odpadów bio.
- Badanie wpływu jakości gleby na życie organizmów żywych.
- Badanie parametrów gleby i kompostu z wykorzystaniem nowych technologii Wykonanie własnych kompostowników balkonowych.
- Wykonanie profili glebowych jako pomocy do pracowni geograficznej.

Realizacja modelu STEAM w projekcie	
S	▪ Zdobycie i rozszerzenie wiedzy na temat: rodzaju i właściwości gleby, procesu kompostowania tlenowego i beztlenowego, czynników wpływających na proces kompostowania, odpadów, które można poddawać kompostowaniu w kompostownikach balkonowych oraz wpływu mikroorganizmów na proces glebotwórczy. ▪ Działalność badawcza: – Badanie parametrów gleby i kompostu. – Badanie wpływu jakości gleby na życie organizmów żywych.
T	▪ Zasoby sieciowe – pozyskiwanie informacji. ▪ Laboratorium Einsteina – prowadzenie pomiarów temperatury, wilgotności oraz pH gleby i kompostu. ▪ Mikroskop optyczny – obserwacja próbek gleby. ▪ Padlet – gromadzenie wyników badań i prowadzonych obserwacji. ▪ Aparat fotograficzny – dokumentowanie działań. ▪ Canva – przygotowanie prezentacji przedstawiającej etapy realizacji projektu. ▪ MS Word – opracowanie dziennika obserwacji, instrukcji wykonania profili glebowych w formie przepisu na ciasteczka w słoiku, instrukcji wykonania kompostownika balkonowego. ▪ Drukarka – drukowanie materiałów.
E	▪ Przygotowanie instrukcji wykonania profili glebowych. ▪ Przygotowanie projektów i wykonanie profili glebowych. ▪ Projektowanie i przygotowanie kompostownika balkonowego. ▪ Dobór odpowiednich materiałów do wykonania kompostownika i profili glebowych. Posługiwanie się miernikami, narzędziami i przyrządami. ▪ Testowanie kompostownika pod kątem jego wytrzymałości.
A	▪ Gimp – przygotowanie projektu kompostownika balkonowego. ▪ Dbałość o estetykę wykonania i trwałość przygotowanego modelu kompostownika balkonowego. Dbałość o szczegóły i estetykę wykonania profili glebowych. ▪ Dbałość o jasny i komunikatywny przekaz podczas publicznej prezentacji. ▪ Przejrzystość i atrakcyjność graficzna przygotowywanej prezentacji.
M	▪ Umiejętność logicznego i krytycznego myślenia, rozumowania i wnioskowania. ▪ Analizowanie danych z dziennika obserwacji. ▪ Wykonywanie obliczeń matematycznych w celu wyznaczania wydajności kompostownika balkonowego z wykorzystaniem proporcji, zamiany jednostek i przeliczania masy. ▪ Warzenie składników przy wykonywaniu profili glebowych, przeliczanie mas potrzebnych składników. Ważenie odpadów bio i powstałego kompostu. ▪ Pomiary długości podczas budowy kompostownika. ▪ Obliczanie objętości otrzymanego kompostu.